

Koncepti državljanske vzgoje, ki povzemajo in uveljavljajo politiko razlike, temeljijo na projekciji aktivnega državljana in torej skušajo učence uvesti v »neidealizirano« družbeno realnost. Ali je podoba »aktivnega državljana«, v kateri seveda ni vpisano nič definitivnega, pedagoška utopija ali formula rešitve sožitja v kulturno pluralnih družbah, najbrž za zdaj ni mogoče odgovoriti. Mogoče pa je odgovoriti, da »patriotska vzgoja«, ki temelji na presežni ogroženosti – pa naj gre za Američane po 9. septembru 2001 ali za Slovence po aferi »izbrisanih« – lahko prispeva predvsem k reprodukciji obrazcev konfliktnosti.